

Народни Студент

БРОЈ 16 — ГОД VI
9-V-1951
ЛИСТ ИЗЛАЗИ
СРЕДОМ
ЦЕНА 5 ДИН.

НЕДЕЉНИ ЛИСТ БЕОГРАДСКИХ СТУДЕНАТА

ИНТЕРВЈУ НАШЕГ САРАДНИКА СА ВАЛТЕРОМ СИКСТОМ

Девети мај

ОПОМЕНА АГРЕСОРИМА

Деветог маја пре шест година истакнута је над Рајхстагом у Берлину застава победе. „Звер је дотучена у својој јазбини“. Поново су одахнули поробљени народи. Збачен је тежки четворогодишњи терет масовних убијања, мучења и најбруталнијег разарања свега, што је човечји ум кроз векове стварао. Агресор је издисао у рушевинама Берлина, одакле је некада ковао своје варварске планове уништења читавих народа.

Миллиони људи су се били дигли против завојевача, милиони су погинули не дочекавши резултате своје борбе. Частан идеал борца за слободу и независност напаяо је свакога родољуба. Шта је могло покренути наше народе у у тако монолитно јединство кроз народно-ослободилачку борбу, до жеља за слободом и независношћу. Миллион и седам стотина хиљада живота коштао је нас овај задатак. Тешка материјална разарања оставила су дубоке brazde на телу наше земље. Крајево, Крагујевац, Сутјеска, Дахау, Јасеновац, све је то прошлост, али блиска прошлост од које се још прве марше на главима наших мајки. Може ли се то заборавити?

Девети мај 1945 године био је за нас дан велике победе и великих задатака, у новој држави. Поново јединствени као и у борби, нашли смо се у обновљеној земљи. Створили смо из пепела оно о чему су наши људи до тада само маштали. Хиљаде нових центара, фабрика, станова, школа. Стотине хиљада омладинаца на радним акцијама граде нове пруге. Препорођени су и људи и Земља. Мало је времена прошло да бисмо урадили све оно што намеравамо. Сваки дан нам доноси нове победе.

Поново се на видлику појављују ратни хушкачи, које још није опаметило зграшито разорене Европе. Да ли су заборавили минуле страхе, или их онда нису осетили? Нека им ова светла годишњица, ако је нису заборавили, буде опомена да милиони људи у свету желе мир изнад свега, а да ће сваки агресор проћи као што су прошли и остали агресори кроз историју човечанства до данас.

Наши народи желе да у миру заврше своје велико дело изградње социјализма, али ће умети да цене и чувају тековине своје борбе. Поносно и смело поручујемо свима који се заносе новим ратом, који нам прете новим пустошењима, да ћемо до последњег човека бранити своју слободу и независност. Девети мај ће нам бити потстрек за даљу још упорнију борбу за мир, против силе и мрака.

Недавно је у Београду боравио представник Централног савеза студената Аустрије, Валтер Сикст. Том приликом посетно га је наш сарадник и добио следећи интервју:

Питање: На којим принципима је заснован Савез студената Аустрије и његова организациона структура?

Одговор: Аустријска студентска организација је као руководство бира на од студената. Састоји се од три партије: Народне странке, Социјалистичке партије, и Комунистичке партије. Све три партије дају своје мандате. Избори су на Универзитету сваке друге године и студенти бирају ону партију која им изгледа најбоља. Од мандатна бира се председник Савеза на сваком факултету. Не бира се по партијској припадности већ по стручној спреми. Председник Комитета једне велике школе је члан Централног одбора. Један од председника одбора једне високе школе бира се за председника Централног одбора. Сваки факултет има свог руководиоца факултета који је подређен председнику Комитета високе школе. Сваки универзитетски комитет има одељења: на пр. инострано, социјално, културно, спортско итд. Одељења комитета високе школе су подређена централним одељењима али су иначе самостална у делокругу своје школе.

Питање: Ко може бити члан Савеза студената?

Одговор: Сваки аустријски студент је аутоматски члан Савеза студената Аустрије. Чланство у Савезу је обавезно.

Питање: којим се проблемима бави ваш Савез?

Одговор: Савез студената Аустрије бави се свим проблемима студената. Рад се састоји у организовању спортског живота, у организацији и

давању културних приредаба, у стварању специјалних курсева за запошљавање и томе слично.

Питање: Какав је однос универзитетских власти и Савеза?

Одговор: Савез студената Аустрије није подређен универзитетским властима него директно Министарству. Ипак у већини случајева постоји тесна сарадња са универзитетским властима.

Питање: Да ли Савез материјално помаже сиромашне студенте и како?

Одговор: Да би се помогло сиромашним студентима Савез студената даје стипендије делом из сопствених средстава, делом из градског буџета или на основу приватних завештања. Понекад се не искоришћује укупан број предвиђених стипендија. Данас у Аустрији може сваки човек да студира.

Питање: Који су најозбиљнији проблеми у раду Савеза?

Одговор: Савез студената Аустрије решава све проблеме који се јављају у животу студената. Главни проблеми су социјални проблеми, у првом реду збрињавање сиромашних студената. Специјалне студентске комисије утврђују слабо материјално стање студената и према тежим случајевима додељује се студентима помоћ било у новцу, одећу или слич-

ним стварима. При том велику улогу играју очева плата, број деце у породици и томе слично. Савез не потпомаже држава. Новац за стипендије добија се од прилога студентској организацији, а нешто од стране Министарства или Градске општине или из приватних фондова. Сваки студент који је члан Савеза студената Аустрије аутоматски је осигуран у случају болести.

Питање: Одржава ли ваш Савез везе са осталим студентским организацијама света?

Одговор: Савез студената Аустрије стоји у тесној вези са свима западноевропским земљама и сарађује са њима. Нас Аустријанце нарочито интересује упознавање других земаља.

Питање: Можете ли нам нешто рећи о учешћу Савеза у јавном и политичком животу земље?

Одговор: Студенти у Аустрији претстављају врло моћан фактор у јавном животу земље. Савез студената Аустрије у стању је да припрема резолуције и да их спроводи у парламенту и на другим местима државног апарата. Дужност Савеза као слободне организације која претставља студенте Аустрије је у томе да спречи свако мешање са стране у живот студената.

Писмо редакције

СВОЈИМ ЧИТАОЦИМА

Колеге и колегинице

Ви сте већ чули и читали да је у последњих неколико месеци цена новинској хартији на међународном тржишту скочила за неколико пута. С обзиром на то да наша домаћа индустрија хартије још увек не може задовољити потребе наше штампе и да смо још увек оријентисани на увоз, логично је да се такав скок цена хартије мора осетити и код њених потрошача у нашој земљи — редакција. Тако су у последњих неколико дана, морале подићи цену својим листовима готово све наше редакције.

Рачунајући с тим да наши читаоци имају релативно најмање прихода у односу на све остале грађане, колектив ове редакције се већ неколико месеци налази пред проблемом како да, и у новој ситуацији, задржи цену листа на истој висини. Кажемо „неколико месеци“, јер се овај проблем поставио пред нашу редакцију од онога дана од кад је — због несташнице хартије била присиљена да смањи свој тираж са 15.000, на 6.000 примерака, што значи да је уз исте издатке (трошкови производње остали су исти), од продаје листа добила, не 45.000 динара (15.000 примерака по три динара), већ 18.000 динара (6.000 примерака по три динара). Извесно време, тј. док су трајале прошлогодишње резерве у новцу, нама је успевало да и у новим условима задржимо цену листа на истој висини. Пре три — четири броја, кад смо се нашли у ситуацији да немамо средстава за подмирење рачуна у штампарии, ми смо цену листа морали повисити на четири динара.

Међутим, све то је мало. Па чак и уз нову цену, од пет динара по примерку, коју смо увели од првомајског броја. Али, да не би и даље причали „напрасно“, покажећемо како то конкретно изгледа на примеру броја 15, тј. прошлог броја. За тај број платили смо само хартију 21.000 динара, клиширање слика око 4.500 динара, а слагање, прелом, фарбу и штампање око 12.000 динара. Укупно, значи, око 37.500 динара издатака. За тај исти број (којега смо продавали по пет динара, а били присиљени штампати у свега 6.000 примерака) добили смо свега 30.000 динара. Дакле не рачунајући проценат провизије за растурање оног дела тиража који се продаје преко „Градског предузећа за растурање штампе“, плату двојници сталних на-

мештеника редакције, обавезан хонорар двојници коректора, па ни награде осталим члановима редакције — нашли смо се на губитку од 7.500 динара.

У оваквој или сличној ситуацији налазићемо се и убудуће. Циљ овог писма је, пре свега да оправда одлуку редакције да подигне цену листа на пет динара. Мислимо да смо, само горњим примером, то и успели.

Постоји, међутим, и један други разлог због којег смо се одлучили на писање писма. Наиме, ситуација у којој се налазимо погоршана је још више тиме што ревизори са факултета (готово сви) врло нередовно — па чак и са закашњењем од неколико месеци — уплаћују новац који су добили продајом листа. Да тај проблем није безначајан показујемо, и опет, конкретним примером, једним увидом у књигу дужника наше редакције. Ревизори Медицинског факултета на пример дугују редакцији 94.293 динара, ревизори Ветеринарског факултета 15.334 динара, Филозофског 22.980, Рударског 4.530, Правног 4.359, Економског 3.930 динара итд. итд.

Да би до краја ове школске године могли редовно излазити, потребно је да нам сви ревизори одмах уплате све дугове. Уколико они то не ураде за најдаље осам дана, ми нећемо бити у могућности да намиримо наше дугове штампарии „Политике“, те ћемо морати, већ од следећег броја престати са издавањем. Пошто не желимо да санкцијама решавамо овај, за нас виталан проблем, остаје нам једино да још једном апелујемо на све чланове омладинске и партијске организације и на свест сваког појединог студента, да тај дуг ликвидирају што пре. Једино на тај начин ћете, у колико вам је стало до тога, омогућити редакцији да издаје лист, бар до краја ове школске године. Узгред ћемо поменути (ма да ће то можда звучити мало нескромно) да се због истог разлога, тј. да би лист могао редовно да излази, колектив редакције одрекао до краја године и својих награда.

Толико, колеге и колегинице, хтедосмо овом приликом да вам кажемо. На вама је да одговорите, да ли можете платити лист 5 динара, да ли желите да вам лист и даље излази, и да нам, (ако желите да излази бар до краја ове школске године), чим пре уплатите дугове.

КОЛЕКТИВ РЕДАКЦИЈЕ
„НАРОДНИ СТУДЕНТ“

НАЛИЧЈЕ СТУДЕНТСКЕ МЕНЗЕ

У „Борби“ од 29 априла о. г. у рубрици „Кроз Београд“ објављена је репортажа о Општој студентској мени. По том нашоу изгледало би да је Општа студентска мена један од најбољих студентских ресторана, а то није тачно. Послали смо нашег сарадника у Општу студентску мезу да напише о правом стању ствари.

У нашој земљи води се свакодневна брига о студентима. О томе најбоље говоре: велик број стипендија, здравствена заштита студената, летовања, домови и мезе. Студентски павиљони у Новом Београду су толико прекрасни да се појам „студентског стана“ из основа изменио. Просторије у тим павиљонима прелице на станове у неком репрезентативном хотелу него на студентски дом. Сличних примера може се још навести.

Ове школске године, иако нам је земља била погођена сушом и инфламаторском блокадом, студентским ресторанима је обезбеђено нормално пословање. Студент у мени за 1000 динара има ручак и вечеру, а за 200 динара више и доручак. У већини студентских мени ресторана је добра или бар просечна у односу на радничко-службеничке ресторане у Београду. То исто може се рећи и за чистоћу, културну услугу итд. Но кад се говори о Општој студентској мени мора се казати да никако не спада у ред ове већине. Чак, рекли би, она се налази на дну.

Слабости у раду мезе могу се поделити на оне објективног и субјективног карактера.

У објективне тешкоће најпре спада преоптерећеност мезе. У њој се храни готово 1700 претплатника више него што је предвиђено. На толики број абоната, успелно је свега 124 радна лица, од којих је на послу просечно око стотине. Затим, управа мезе налази на извесно неразумевање њених потреба код надлежних органа Извршног одбора Београда итд.

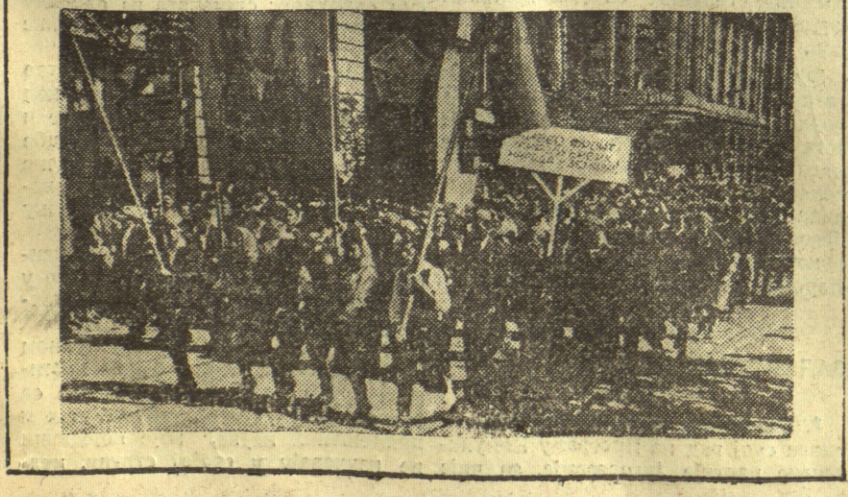
Поред тих објективних тешкоћа има низ слабости које првенствено зависе од рада управе као целине (не само управника), студената и персонала.

Храна у Општој студентској мени је испод просека у поређењу с другим студентским ресторанима. Супе од фебруара нема нити има наде да ће је бити. За ручак или вечеру је једно јело. Често се догађа да је и то једно јело неукусно справљено и без меса. Порције јела нису подједнаке. У почетку обода сипа се мање, а пред крај више. У два тањира усугот јела нађе се разлике два до три сантиметра. У мени нема чаша и бокала. Студенти немају где да пију воде. Они обично стављају уста на пипу или пију из руку и то на чесмама по клозетима. У почетку године развучено је око 2000 шоља, Велик део однели су абоненти.

Хигијена у Општој студентској мени је слаба. Тањира, кашике и виљушке су редовно само спрани у хладној води. У првој сали шанак за издавање јела је замазан. Простору јела има и са спољне стране. Радница која издаје јело у прљавом је мантилу. У другој и трећој сали чистоћа такође није на висини. Мало више пажње персонала и основни хигијенски прописи биће задовољени.

У Општој студентској мени постоји мања група студената, њих педесетак, која прави неред на сваком кораку. Општеју инвентар, непотребно се задржавају у мени и сметају у библиотеци. Понеки тргују с боновима и базе се сличним још много незгоднијим стварима.

Интересантно је да на деловање те групе недисциплинованих студената није досада реаговао ни колектив мезе, ни Саветодавни одбор, ни студентска организација. Ових дана је формирана комисија која ће испитати стање у мени. У следећем броју „Народног студента“ донећемо чланак о групи студената која прави неред у Општој студентској мени.

КРОЗ ХРВАТСКУ И СЛОВЕНИЈУ

— Забелешке са пута —

Студенти Технолошког факултета IV године боравили су десет дана на научној екскурзији, где су обилили највеће фабрике у Хрватској и Словенији.

Пут до Загреб протекло је прилично брзо. Препричавали су се утисци са тек протеклог маневра, играо шах и обилно користило све што служи за „убијање времена“. Спавање је код појединаца било обавезно. Тако је протекло више од 12 часова до Загреба. Уморни од пута и клацкања путничког воза осећали смо се пријатно у меким хотелским креветима „Еспланаде“.

Државни првак — инжењер

Ви сте Марија Црнадак...

Познали су је. Испред улаза у створницу фотографског материјала, „Фото-хемика“, стојала је плавокоса девојка у радничкој блузи. Многима је била позната, негде су је видели. Било је то на теренима Ташмајдана. Марија Црнадак, суверена првакиња државе у тенису завршила је студије, постала инжењер хемије. Она нас проводи кроз фабрику објашњавајући ток рада и сам процес производње фото-папира.

Огромне ролне пртаће хартије — камера, чекају да буду стављене на машину. На „баритној строју“ ролна се одвија преко ваљака кроз сме су испитивањем барита, помешаног са водом. Ствара се баритни слој. На њега ће се касније у тамним коморама под црвеном светлости ставити хемикалија, бром и хлорохитрат. За један минут двадесет два метра баритне хартије прође кроз машину. Одаја је темперирана, папир са суши и добија сјај. У тамним узаним ходницима, осећа се карактеристичан мирис филма, фото лабораторије. Светлост дана не допире до ових одаја. Посетиоцима смета црвено светло — радници су већ навикли. Желатин служи као лепак, како би најважнији чиниоц фото папира, сребро бромид, прионуо на хартију.

Оно што Београд нема

У загребачкој „Градској плинари“ све је црно, од угља и угљене прашине, па до црне кошуље главног инжењера. У огромним пећима сагорева угљак под притиском, а добијени плин користе Загребчани, за кување, грејање итд. Када се заврши изгарење угља, плин је истиснут а из пећи се вади нови производ — кокс. Гас или како га још зову плин, даље се пречишћава док се коначно не спроведе у велике резервоаре одакле се користи за потрошњу града.

Није лако радити у плинари, у томе се слажу и радници и сам инжењер, а у то смо се брзо и ми уверили. Стојали смо на врху пећи, док нам је инжењер објашњавао процес рада. Ситна угљена прашина лебди у ваздуху, дражи носдрве. Беле кошуље убрзо су добиле црне пеге. Постало нам је јасно зашто је кошуља инжењера тамна — „семестралка“, како је приметио неко из групе. Нисмо дуго стојали на пећима, када се јавише посетиоци са гуменим ципелама. Јака топлота загрејала је гумени ђон, палила ногу. Брзо су слетели доле, тражећи најближу чесму или бунар. А када је пећ отворена и у њу спуштена нова количина угља засуо нас је облак прашине.

— Лепо је бити хемичар — инжењер, али инжењери су потребни и на овим местима. Неко мора доћи у плинари, одговорно је наш водич погађајући наше мисли.

У Вараждину

„Вартекс“ највећа је фабрика штофова у Вараждину и Хрватској, а друга по величини у Југославији (највећа је штофара у Параћину).

Сви смо жалили за „Еспланадом“, јер путовање ноћу изискивало је спавање по вагонима.

Кроз чисте и светле просторије где машине праве заглашујућу буку и где се пара и задах испране вуне меша са топлотом неопходном за рад проводи нас један од инжењера фабрике.

Најважније у целом процесу је класификација вуне, зато овај посао раде стручњаци. Од њих зависи каквог ће квалитета бити штоф. Практично ток процеса, од прања вуне, испирања, бојења у центрифугалним машиницама, па до појаве штофа. Осушена и офарбана вуна долази у машину до зубчастих ваљака. Ту се кидла и претвара у паучину — настаје прва трака.

У огромној одаји заглашујућа бука, један другог не чујемо. А машина безброј. Ту се добијене траке — влакна намотавају на калемове. У вали до ове, ткачница. За сваком ра-

збојем по једна радница. Поједине раде и на два. Мушкараца је врло мало. На великој табли имена ударника. Има их 65. Најбољи од свих је Јосип Керетић, 15-струки ударник, први радник „Вартекса“. Сви са поносом говоре о њему. Нажалост он није овде. Ради у ноћној смени.

У одељењу конфекције је најживље. Осећа се живост, полет. Омладинци сврстани у бригаде бацају мало зачуђен поглед на посетиоце. За тренутак рад им је поремећен. Зову поједине студенте, показују им свој рад, своје машине, за аутоматско пришивање дугмади, сечење и кројење од једном по десет паре одела, парне пегле итд. Сутра ће они причати како су их посетили студенти из Београда, а ми ћемо говорити о њиховом раду, вештини и брзини.

Са дрвених зидина

Пут нас је довео до Цеља, у Словенији, у постојбину старих цељских грофова. Старе зидине и развалине причају о повести грофа Урлиха и његових наследника. Високо на брду оне доминирају над градом. Векови су пролазили а дрвене зидине још пркосе непогоди и времену. Сада је у Цељу други живот. Стојећи поред зидина старе тврђаве поглед се зауставља на великим фабричким димњацима из којих куља густ црн дим. Цеље је постало индустријско место.

Цељска цинкарна прва је на списку вође пута инж. Кончара. Цинкове руде се прерађују, прже у великим електричним пећима. Очима смета бљештаво плава светлост настала стварањем „волтиног лука“. Из пећи кроз специјалне левке — конверторе, изгарају штетни гасови. Безброј је ових левака са малим отворима из којих провирују пламички разних боја. Не иде нам се даље јер је приказ заиста несвакидашњи. Поредани у једном реду пламте изгорели гасови. То је у ствари филтрирање цинка. Добити сирови цинк поново се топи, све док се сви штетни гасови не отстране и апсолутно чист елементарни цинк, бео као сребро не потече танким одливцима.

Гигант прве Петолетке —

„Литострој“

Још две ноћи провели смо у вагонима. Кревет нам је изгледао као нешто недостижно. Вагони су нам постали кућа. Сваке ноћи по неко из купеа је морао да спава у мрежи за пртљаг. Осећао се као птица и добијао је почасни назив — „канаринац“.

Љубљана, стари познаник са Студентских игара, није се много променила. Мало нас је изненадила појава снега на планинама, иако је у самом граду било тешко поднети капут на леђима. За нас чудно, за Словенце нормално. Ипак ноћи су прилично хладне.

РЕЗОЛУЦИЈА О КАРАКТЕРУ И ОРГАНИЗАЦИОНИМ НАЧЕЛИМА САВЕЗА СТУДЕНАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

1. Организације Народне омладине Југославије на универзитетима и високим школама постигле су, од свога оснивања до данас, значајне успехе. Оне су пре свега успеле да окупе и укључе у своју политичку и другу активност огромну већину студената, остварујући и стално јачајући њихово идејно-политичко јединство и спремност за активно учешће у социјалистичкој изградњи земље.

Студентске организације Народне омладине помогле су у разним облицима школским органима у раду на нормализовању наставе и сталном побољшавању услова студирања. Оне су доприниле да се код студената развија љубав према студијама, школи и науци уопште, и тиме утицале на побољшање квалитета студија.

Ови и остали резултати и успеси које су постигле организације Народне омладине на универзитетима и великим школама, омогућавају да се приступи стварању студентске организације — Савеза студената Југославије — као дела Народне омладине Југославије. Осим тога оснивање посебне студентске организације траже и следећи разлози:

Пред катитом смо „Литостроја“, највеће фабрике у Југославији. За њу се с правом може рећи да производи све, од игле до локомотиве. Била је недеља, једини дан када се примају посетите. На домену фабрике петнаестак огромних зграда, хала где се стварају разноврсни делови турбине, оклопи за динамо-машине, бродске елисе, котлови итд. Дрва је уметност направити у песку калуп за велику турбину, где ће се усутити течно гвожђе. Приликом рада потребна је највећа прецизност. Грубо изливени део се даље обрађује, обрезаје, глача, постиже се жељени облик. Са дивљењем посматрамо разноврсне машине огромних размера за израду свих ових делова. Читаву скалу разних дугмади објашњава нам техничар који нас води кроз „Титове заводе“. Потребно је знати шта се хоће, и — притисак на одговарајуће дугме испуњава жељу. Недеља је. Све је тихо и мирно у халама, машине се одмарају.

Приликом излаза, још ошамућени цинковским халама, машинама и свим оним што смо видели у „Литостроју“ наилазимо на зиду једне од зграда уклесану плочу са натписом: „Данас смо преузели фабрику на управљање. 2-IX-1950 г. Радници Литостроја“.

Путовали смо даље: Блед, Постојна, Ријека, Опатија. Дошли смо до крајње тачке пута. После хладне, снежне Словеније огрејали смо се под топлим сунцем Јадрана. Обишли смо и последње две фабрике: фабрику хартије на Сушаку и рафинерију нафте на Ријеци. У Опатији смо најзад легли у прави правцати кревет. Умивени и испавани, били смо спремни да кренемо на траг, пут Београда.

З. Д.

СТРУЧНА УДРУЖЕЊА

Њихов значај у друштвеном животу студената

У жељи да упозна наше студенте о постојању разних организација и клубова на Универзитету пре рата, учешћу и раду студената у њима, редакција „Народног студента“ доносиће цвереме, почев од овога броја, чланке који говоре о њиховом оснивању и постојању.

Сваки студент зна шта претставља једно стручно удружење за време његова студирања. О томе се много говорило и писало, а сем тога многи корисни резултати, које су студенти постигли преко својих стручних удружења, указују на чињеницу да су та удружења једна пријатна стварност у животу студената. Факт да су стручна удружења окупиле око себе све студентско говори о огромном интересовању студената за њих.

Чињеница да на студијама проведе пет или шест година изискује потребу студената да се удруже, упознају и као организована целина раде на узајамној самопомоћи, на олакшању својих студија. Тешко економско стање друштвених редова из којих долази велика маса студената природно да се одражава на Универзитету. И кад је студент ступио на Универзитет, за њега наступа мучна борба за најелементарније потребе на Универзитету и ван њега. Те бриге на самим студијама, које су заједничке мање више, свима студентима и које их заједнички погађају, нагоне студенте да их удруженим снагама отклоне. Кроз дугу и тешку борбу за свакидање потребе студентске омладине остварило се студентско јединство и пришло се озбиљном и широком решавању студентских проблема. Кичму и главни фактор у том јединству претстављају стручна удружења. Без њих се не би могла замислити широка сарадња студената са професорима која је од огромног значаја како за стручно тако и за културно и економско подизање студената. Сарадња заснована на јакој вољи студената да раде, учече, да понесу што више знања са Универзитета, да створе здрав омладински живот и разумевање на које се гајило код г. г. професора за све те проблеме омогућило је једну ближу и јачу везу на корист студената, науке и универзитетске аутономије. Учешће професора у студентском стручном и културном раду, њихова реч, њихов савет и морална потпора говоре о њиховом интересовању за широки културни развјат студената.

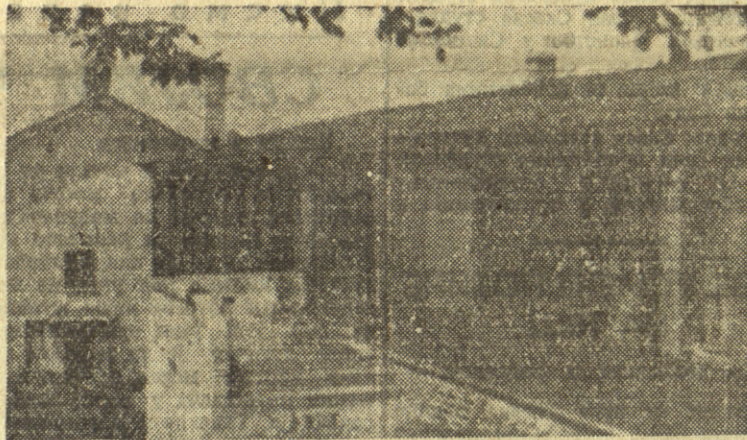
Стручна удружења на појединим факултетима су постепено са потпором професора решила далековидна питања од којих је зависио нормалан рад и слободан приступ студената на Универзитет. Велики део студентске заједничке активности и самоницијативне развија се кроз стручна удружења. Самостална предавања, дебатни клубови, организовање великих научних екскурзија и излетачки потребних студентима, многобројне књиге и табачи које студенти издају, све су то драгоцене плодови студентског друштвеног рада, студентских стручних удружења. Размену наших студената са студентима из иностранства врше и организују такође стручна удружења. На размени нарочито раде медицинари, техничари и агрономи, и било би пожељно да то предузму и на осталим факултетима. Није потребно подвлачити значај размена преко којих студенти упознају научне прилике на страни, али је значајно да и сиромашни студенти, захваљујући својим стручним удружењима, могу да пробаве месец или два у иностранству.

Има још много других услуга које стручна удружења пружају својим члановима. Она дају новчане позајмице, а по неко удружење ће овога лета дати помоћ својим најсиромашнијим студентима — члановима и омогућити им практичан рад и боравак на мору или у планинама.

Значај стручних удружења није само у материјалној користи коју она пружају студентима. Исто тако је важан дух који прима студент радећи у своје удружење. То је осећање самопоуздања, љубави према заједници, вере у човека и вере у науку. На тај начин друштвени рад на Универзитету оспособљава и васпитава студента за живот уопште. Рад у стручном удружењу даје студенту широку друштвену културу. Рад га поттиче да мисли, да добро говори, да критикује. Те су особине потребне данас сваком човеку а интелектуалцу су нарочито потребне.

Ето зато су стручна удружења окупиле и заинтересовале све студенте. На тај начин су она корисна свим студентима. Зато она чине један велики део студија и дубоко задиру у друштвени живот студената. Бл.

Ново опоравилиште

Пре десетак дана је отворено ново студентско опоравилиште на Авали, које може да прими око 70 студената. Кроз једномесечни боравак на чистом ваздуху, уз добру храну и минималну цену они добијају енергију за нове напоре у њиховом студирању. На слици: Новосаграђени део опоравилишта.

се остварење бори као саставни део Народне омладине Југославије, која Програм Партије усваја као свој програм. Зато Савез у своје редове окупља студенте и учвршћује њихово јединство, мобилишује их у борби за изградњу социјализма и одбрану независности наше земље.

2. Савез студената помаже универзитетима и великим школама на васпитању нове социјалистичке интелигенције, која ће се као део радног народа несегично борити за победу социјализма и социјалистичке демократије у нашој земљи.

3. Савез ради на развијању политичке свести и учвршћењу политичког јединства студената, бори се против свих непријатељских утицаја и покушаја делатности међу студентима, разобличава информбировску агресивну политику, јачајући патриотску спремност студената за одбрану независности наше земље од сваке агресије.

4. Савез обавезује своје чланство на уредно студирање и развија код њега интерес и љубав за студије и науку. Објашњава чланству уредбе и мере школских органа намењене подизању високошколског образовања и ради на њиховом спровођењу у живот.

5. Савез ради на усвајању марксистичке оријентације студената како у њиховој струци, тако и у друштвеним и другим питањима.

6. Савез ради на општекултурном образовању студената. То ће постићи путем упознавања чланова са основица природних, друштвених и примењених наука, које појединци не изучавају у својој струци, кул-

II. ЗАДАЦИ САВЕЗА СТУДЕНАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

1. Савез студената Југославије заснива свој рад на Програму Комунистичке партије Југославије, за чије

ВЕЛИКА ГЛАД

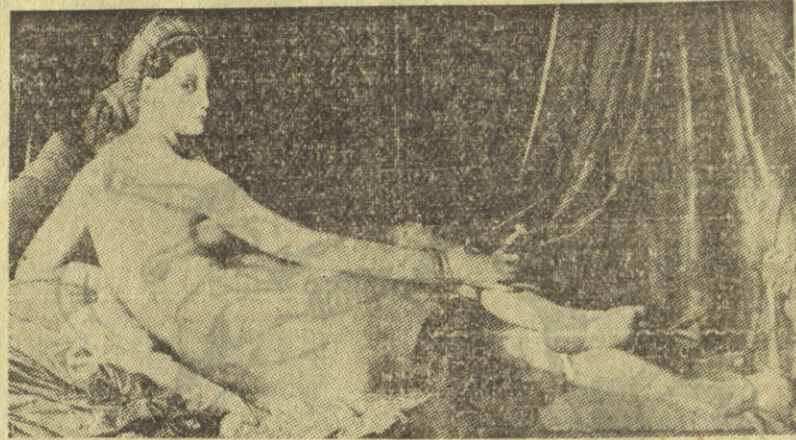
КУЛТУРНИ ЛЕНСИНОН КЛАСИЦИЗАМ

Ј. Бојер (р. 1872 г.) је савремени норвешки писац низа романа и драма; поред велике популарности коју ужива у својој земљи, он је најдалеко познат и изван њених граница. Провео своје дечачке дане међу рибарима и пастирима, као син радника, у књижевности се појавио 1894 г. са драмом „Мати“ те пробио у редове писаца као самоук: судбина дечака рибара Ларса Мирана у роману „Последњи Викинзи“, који је достигао највише образовање самоучки, — умногоме је аутобиографска. Животни пут самог Бојера, оштрава се и у роману „Велика глад“ у лицу главног јунака Пера Холма, као и у још неким другим делима. Једна од даљих ознака Бојерових дела је, да слика средину из које је потекло, заузимајући у прво време свога стваралаштва аполитичан став — насупрот свом земљаку народњаку — родољубу Бјернстјерну Бјерсону, који је иначе имао велики утицај на његов развој; но, убрзо, он прилази социјалистима — отворено с њима солидаристи. Поред Бјерсона, код Бојера се примећује утицај симболизма, па и подлегање, у извесној мери, натурализму. Бојерова дела носе у себи јаку етичност; исто тако у њима налазимо на расуђивања о бити живота, о односу човека према раду, о срећи, о цивилизацији — јер она тиште његове јунаке. Унутрашњи смисао Бојеровог симболизма је увек социјално-етички, а алтруизам и култ рада појављују се као стални мотиви.

под чије би се сводове склонила његова душа? — Од првокласног инжењера Пера Холма постаје обичан сеоски ковач који се полако опоравља уз брижну руку верне супруге Мерле, да би поново подигао своју жилаву, несаломљиву човечанску главу, али сада управљајући своју велику глад у правцу једног новог стваралаштва. Тек сада, после патњи, постало му је јасно да оно, чега је био гладан у својим најбољим годинама, нису били ни знање, ни част, ни богатство, ни да буде велики творац на пољу челика: „Не, била је то тежња да градимо храмове, не богомоље или цркве за грешнике који јадикую, не, него храмове за узвишени дух човечији где би наша душа могла да се вине у нашој химни, као наш дар самоме небу.“ Тако Пер, негирајући погубну цивилизацију, повлачи се у село и изналази основе који ће велику глад усмерити у правцу стварања хармоније и среће, како у погледу оваплоћења остатка његовог живота, тако и Будућег у историји човечанства. Такав храм он мисли да је и створио посејавши за време

гладне године јечам на њиви свог непријатеља. — Јуди, уједините се на бази култа човечег духа, оплемените га; само ситан, прадедовски рад — пружа животну радост: бегите од цивилизације; да би сте били срећни, не смеете живети само за себе већ у првом реду за друге! — Тако Бојер решава проблеме, који су оштро иступили пред друштво у замаку развитака капитализма у малој земљи Норвешкој. И баш због тога што је изражавао тешкоће, сумње и интересе обичног човека, који је био уједно и најјаче притиснут неухватљивим, злехудим силама, Бојер је постао омиљени писац норвешких маса, које су у то време тек стремиле да изнађу излаз из норскога — тражећи прибежиште у разним социјалистичким учењима. Но, поред позитивности култа рада и алтруизма, свођење њихово на колосек и у службу некаквог имагинарног духа, тупи оштрицу бојног мача маса, чије се интересе Бојер трудни да тумачи.

С. Бурековић

Ван Аугуст Доминик Енгр (1780—1867): Одалиска

Освежење већ дегенерисаној уметности барока и рококоа дао је нов уметнички покрет крајем XVIII века — класицизам. Настао је у француској, у дане грађанске револуције; нови правец имао је за циљ да уметничким делима покаже монументалност и вечност новоустројеног поретка. Као што су у друштвеном животу владајући кругови нове француске републике желели да своју државу претставе једнаком моћним републикама Рима, тако исто је требало и да уметници овековече ту величину у својим делима.

У француском класицизму, као и уопште у европском класицизму, могу се разликовати две фазе: прва је била у периоду успона републике, до обнављања царства; друга, која је по новој империји и добила своје име — ампир — настала је по ступању на власт Наполеона.

И у једном и у другом периоду једна од најзначајнијих личности је сликар Давид. Познат је по низу дела на којима је, детаљно се држећи античких узора, у првом реду зора римске уметности, дао већи број композиција, које су биле инспирисане било литературом старијег доба (драмама познатих писаца на пр. Шекспира и других), било догађајима из савременог живота. Међу најпознатије његове слике спада „Смрт Марата“, створена након убиства свог првака француске револуције. У својој другој фази уметници класицизма, стављајући у дужност својој уметности искључиво глорификацију нове империје, постепено су ишли неминовној дегенерацији квалитета својих радова, те ускоро уступили место новој уметничкој епохи — романтизму.

У наше крајеве класицизам је доспео у XVIII веку, у доба рационалистичког покрета, који је носиоца био и Доситеј. Посредник између Војводине и Француске био је Беч, у коме је живео и делао познати теоретичар класицизма Винкелман. У самом Бечу класицизам није ухватио дубег корена из разлога што се ту колебао између монументалне, помпезне, и интимне варијанте, које се никако нису могле помирити. Грађански класицизам, насупрот оном другом класицизму и свечаном, неговао је дела малог формата, на којима су претстављане врло често, разне идиличне сцене, рађене углавном у јевтинијем материјалу. Словенија је у овом периоду дала познатог сликара Кавчина, који је рано отишао у Беч и највише тамо и делао.

У Србији је класицизам најпре почео да се испољава кроз штампане илустрације као и преко сликара и познатих „цртежа“ маказима, које су радили путујући мајстори. „Летопис Матице српске“ веома рано се појављује у потпуно класицистичкој опреми са вишећелима и оквирима који подражавају античке орнаменте и са илустрацијама на којима су жене обучене у одеће типичне за ту епоху. „Летопис“ и још неке публикације доносили су фрагменте из Вилкманових дела, а у нашим круговима имао је великог поборника у личности сликара Димитрија Аврамовића, који је о овом проблему објавио и неколико полемичких списа.

Први српски сликар који у своју уметност уноси елементе класицизма био је Арсеније Теодоровић (1767 — 1826), који се школовао код познатог бечког класицисте Фигера. Под утицајем нових схватања, која су врло брзо продрала у наше грађанско друштво у првој половини XIX века, и код нас је класицизам ускоро уступио место новом уметничком правцу — романтизму.

У прошлом броју у чланку „ВЕЛИКОШКОЛЦИ-СОЦИЈАЛИСТИ“ погрешно је у надслову и у целом чланку стајало име Триша Кенмановић. Треба да стоји Триша Кацлеровић.

ИСПРАВКА

У прошлом броју у чланку „ВЕЛИКОШКОЛЦИ-СОЦИЈАЛИСТИ“ погрешно је у надслову и у целом чланку стајало име Триша Кенмановић. Треба да стоји Триша Кацлеровић.

Један лондонски филмски критичар овако је оценио филм „Благи Сиера Мадре“: „Повезан, интелегентан и узбудљив заплет, јасни карактери, маркантна режија, изврсна атмосфера, бриљантна фотографија и велики старови!“ Слажемо ли се и ми са овом оценом?

Адаптиран према истоименом Трајеновом роману, овај филм приказује мучан живот три истраживача злата: неискреног скептика Добра захваћеног „златном грозницом“ (Х. Богарт), добријег Кертина (Т. Холт) и лукавог старог истраживача, доброћудног филозофа Хаурда (Валтер Хестон). Оквир филма је авантуристички али реалистичан, озбиљан и психолошки убедљив са једном моралном, опште људском хуманом

љан и психолошки убедљив са једном моралном, опште људском хуманом

Травен је лепо мислио!..

Вид. Мојсиловић

ВОЈИСЛАВ ВУЧКОВИЋ КОМПОЗИТОР И БОРАЦ

турно-уметничком делатношћу, на основу интересовања студената, као и коришћењем свих могућности које пружа културни живот изван универзитета.

7. Савез организује и помаже у организовању спортске и друге физкултурне активности студената, такмичење међу факултетима и универзитетима и са иностраним студентским екипама, користећи ту активност за физичко и морално-политичко васпитање студената. Такође помаже у раду организација Народне технике, као и у свим видовима ванармијског васпитања студената.

8. Савез се брине о општим материјалним условима живота студената, учествује у управљању студентским насељима, домовима и мезанса, који треба да буду и васпитни центри за студенте, затим у организовању одмора, летовања, здравствене заштите студената итд.

9. На принципу искрене борбе за мир а против сваке агресије, на принципу равноправности малих и великих народа, Савез ће развијати сарадњу са демократским студентским покретима и организацијама у свету (стручне, културне, спортске и друге везе).

10. Као део Народне омладине, Савез ће координирати свој рад са организацијама и руководством Народне омладине у универзитетским центрима, нарочито, приликом политичких, културних манифестација и организовање разне облике помоћи студената другој омладини.

Личност композитора Војислава Вучковића заузима по своме значају једно од најистакнутијих места у историји наше новије музичке уметности.

Почео је рано да компоује. У осмом разреду гимназије и поред оскудног музичког образовања, компоновао је шест клавијских комада познатих под именом „Перон“ и њима обратило пажњу на своју стваралачку личност.

Војислав Вучковић имао је интереса и за музикологију коју је слушао на Прашком универзитету и из које је доцније полагао докторат са тезом: „Музика као средство пропаганде“.

У току студија Вучковић не остаје незаинтересован за политичку активност. Он ради у напредној студентској групи „Матија Губец“ у којој стиче идеолошку смерницу свог будућег политичког рада.

У првим својим делима Вучковић је осетно под утицајем композитора, који су припадали европској музичкој модерни, а чије се стваралаштво заснивало више на конструктивним тонским комбинацијама а мање на непосредном уметничком осећању: Хиндемита, Хабеа и Шенберга. Под њиховим утицајем он пише своју Прву симфонију, гудачки квартет, четврттонски трио, (који је дошао као плод проучавања четврттонске музике) и музику за хорске рецитације „Метро“ и „Челик се топи“. Сем тога написао је и композиције „Озарени пут“ и „Али Бинак“.

По повратку у Београд, Вучковић активно учествује у музичком животу. Организује концерте на којима сам често држи уводна предавања, са студентима организује програме

хорских рецитација, сарађује у многим листовима чланцима, музичким критикама, као и студијама, којима се бори за примењивање марксистичких принципа у уметности уопште, а посебно у музици.

Вучковић је увиђао да је његово дотадашње стваралаштво плод декадентног модернизма и он неуморно теоретски и практички преко чланака и студија тражи нов пут. Он узима нов став према музичкој уметности: пише композицију „Завештање Модеста Мусоргског“. Његови нови узорци су словенски музички реалисти: Мусоргски, Јаначек и Мокрањец, али он још не успева да за овакав начин музичког изражавања нађе подесна средства и адекватну форму.

Вучковић се даје на испрпно проучавање дела Стевана Мокрањца, чији значај и величину јасно увиђа, проучава наш музички фолклор, испитује могућност његовог уметничког уобличавања погледу на Мокрањца и компоује „Прву рукует“ на основу пет македонских песама што је његов први покушај компоновања за хор.

У времену окупације Вучковић живи под тешким условима илегалности. Али, то га не спречава у његовом стваралачком раду. Он пише композицију „Весник буре“ на истоимену поему Максима Горког, затим обимну студију „Музичка естетика“ и већа симфонијска дела која не успева да заврши: Другу и Трећу симфонију и Херојски ораторијум за хор и оркестар на стихове Горког Вијенца.

Музичка уметност Војислава Вучковића у прво време упућена на модерне музичке правце Запада, дожи-

ИСПРАВКА

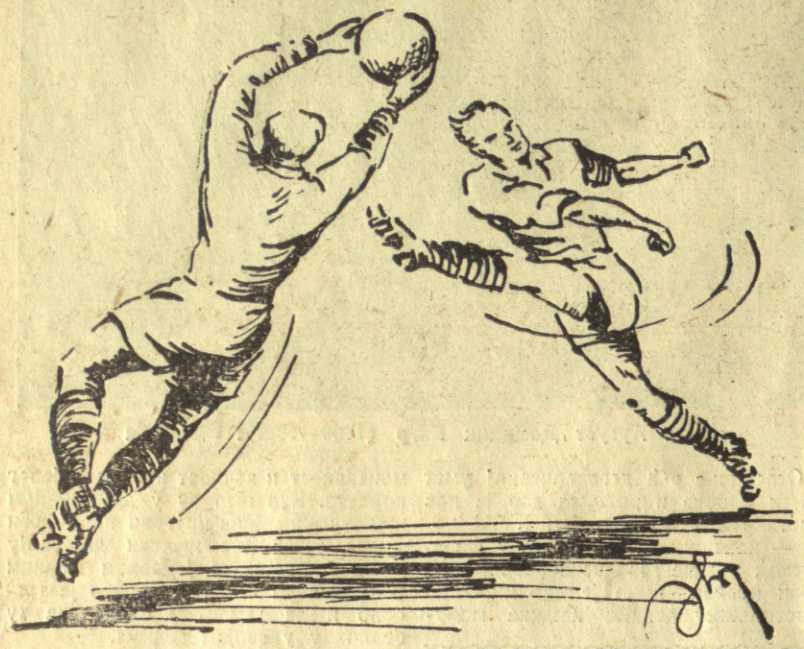
Од Комитета Народне омладине Правног факултета умовљени смо да објавимо следећу исправку:

У броју 13 од 18 априла 1951 године под насловом: „Побегао сам од културе“, објављена је „козерџија“ потписана иницијалима Ј. П. у којој су изнете нетачности о студентима Правног факултета — члановима КУД „Буро Стругар“.

У „козерџији“ се наводи да су путницима, који су улазили у вагон где су били студенти, продаване улазнице уз накнаду од 20 динара или „пакло Неретве“, — у противном су били изабацивани. Међутим оваквим измишљотинама не дајемо никакав коментар. Даље „објективни очевидци“ карикирајући ликове другова који су се налазили у вагону приликом повратка са турнеје, приказује их као људе „неуредна одела, лица испијена и бледа, очи мутне и пуње носталгије за чашом...“ Међутим аутору није било познато, да исти људи, у току четири дана нису спавали ни једну ноћ и да су дали три приредбе у три различита места (од 81 часа преведеног на турнеји свега се 10 часова спавало),

ДА ЛИ СМО ЗАДОВОЉНИ РЕЗУЛТАТОМ?

Са стрепњом се очекивао исход утакмице са Италијом. Мали број љубитеља фудбала је веровао у победу Југославије, већина је очекивала катастрофу. „Станковић је не сигуран, Рајков неiskusан, Бајић није у форми...“ говорило се, — повода за песимизам било је искуше. А после одигране утакмице, после преноса и читања извештаја из Милана: „тревало је да победимо, били смо бољи“, говорили су и они „апсолутни песимисти“, уверени у победу „Азура“.

Према игри нашег тима могли смо да победимо али, бољно питање, навала и овога пута је подбацила. Технички одлични, али — неефикасни, баш као и пре 26 година. Центарфор и крила остали су и даље отворено и најбољније питање. Бера је оправдао назив Лондонца, по ново се прославио као „Велики Владимир“, а Капело је читавих 90 минута био немоћан против одличног Хорвата.

Четврти сусрет са Азурима, на њиховом терену нисмо изгубили — а то претставља успех.

Фудбалско првенство Универзитета

САМО ЕКИПА „СТУДЕНТА“ БЕЗ ПОРАЗА

Шесто фудбалско првенство Универзитета и великих школа налази се у пуном јеку. Већ сада се може говорити о кандидатима за прво место, о изгледима на пласман осталих екипа. Од 13 екипа-учесница једино је екипа Пољопривредног и Шумарског факултета — „Студент“ досада непоразена. После шестог, непотпуног кола, као и две заостале утакмице из П и Ш кола, стање на табели је следеће:

„Студент“	6	6	0	0	27:	1	12
ВСШ	5	4	0	1	22:	9	8
Економски	5	4	0	1	21:	11	8
ВПСШ	5	3	1	1	22:	14	7
НДВШ	5	3	0	2	10:	9	6
„Техничар П“	5	2	1	2	11:	10	5
Ветеринарски	6	2	1	3	10:	11	5
Школа МУП-а	4	1	1	2	7:	10	3
Филозофски	5	1	1	3	7:	14	3
„Медицинар“ П	2	1	0	1	2:	3	2
Пр. математички	6	0	2	4	9:	18	2
Поз. академија	4	1	0	3	5:	27	2
Правни	6	0	1	5	7:	23	1

(Бројеви значе: одиграно, победе, нерешно, порази, голдиференција и бодови).

32 УТАКМИЦЕ И 160 ГОЛОВА

Шесто коло првенства одиграно је прошле недеље. Укупно је досада одиграно 32 утакмице, док ће се 4 заостала сусрета одржати у најскопје време („Медицинар“ П — Позоришта академија, Школа МУП-а — „Медицинар“ П, „Медицинар“ П — „Техничар“ П и Позоришна академија — Школа МУП-а). На овим утакмицама постигнуто је укупно 160 голова, што значи да је на једној утакмици просечно пало 5 голова. Највећу победу забележио је „Студент“ у игри са Позоришном академијом 13:0. Од 32 сусрета само 4 су завршена нерешено.

Очекивања, да ће прошлогодишњи кандидати за прво место и ове године бити међу најбољима, нису се остварили. „Медицинар“ П, који је досада одиграо само две утакмице, према приказаним играма, не даје много наде да ће бити међу вођина. Екипа МУП-а, другопласирана са прошлогодишњег првенства, у 4 сусрета сакупила је само 3 бода. Већ у првим наступима екипа је имала два пораза — ВСШ 1:4 и ВПСШ 2:3.

Један од прошлогодишњих кандидата за првака — екипа Економског факултета — добро је почела. У четири сусрета (Поз. академија

7:0, Правни 5:2, „Техничар“ П 3:0 и НДВШ 3:0) сакупила је 8 бодова. Пети сусрет — висок пораз 9:3! Екипа ВСШ заслужено је савладала технички уиграну екипу економиста. Изгубивши два драгоцена бода, економисти су дозволили да им агрономи побегну за два бода, а да им се екипе ВСШ и ВПСШ приближе. Сусрет између њих и „Студента“, старих ривала и најозбиљнијих кандидата за првака, већ сада је у центру пажње љубитеља фудбала на факултетима, јер ће, можда, ова утакмица изједначити број бодова, под претпоставком да екипе у наредним сусретима победе своје противнике.

ДОБАР СТАРТ ВСШ И ВПСШ

Као и сва досадашња такмичења и ово првенство је донело неколико изненађења. То се пре свега односи на нагли успон екипе „Студента“ и добар старт ВПСШ и ВСШ. Екипа „Студента“, која је прошле године држала средину табеле, овог пута сигурно води, без пораза са 12 бодова, 27 датих и једним примљеним голом. Победама над НДВШ 2:0, Ветеринарским 3:0, Природно-математичким 3:1, „Медицинаром“ П 3:0, Позоришном академијом 13:0, и Филозофским 3:0, „Студент“ се претставио као најозбиљнија екипа за првака и највероватније је да ће агрономи успети да понове подвиг из 1949 године, када су освојили треће фудбалско првенство Универзитета.

Екипа Више педагошке школе у ранијим такмичењима увек је била

при дну табеле. Ове године, међутим, екипа је међу вођинама, што свакако претставља пријатно изненађење. Победила је Позоришну академију 7:2, МУП 3:2, Правни 5:1, играла нерешено са Природно-математичким 4:4, а изгубила само од Филозофског 3:3. С обзиром да је углавном играла са слабијим противницима, вероватно да ће екипа заузети средину табеле.

Фудбалери Више саобраћајне школе по први пут се такмиче у студентској лиги. У досадашњим сусретима претставили су се као уиграна екипа која ће бити опасан конкурент вођинама. То је нарочито показао сусрет са Економским, где је ВСШ забележила своју највећу и најлепшу победу.

Екипа Новинарске и дипломатске високе школе и ове године држи средину табеле. Од „Техничара“ П се више очекивало. Ветеринари су такође слабо почели. Бодове су сакупили захваљујући предатим утакмицама (пар-форфе) са Филозофским и Правним. Све три изгубљене утакмице Филозофски је предао без борбе, што говори да се екипа није припремала за првенство. Медицинар“ П је одиграо најмање утакмица (2) и будући сусрети ће показати његову праву форму. Природно-математички са две нерешене игре показао је да не располаже са уиграном екипом. Екипе Позоришне академије и Правног факултета, које су примиле највећи број голова (27 и 23), не обећавају да ће поправити свој положај на табели. Сл. Шиндолић

ИПАК НАС КОШУТЊАК ЗОВЕ

Морам признати да у Кошутњаку раније никад нисам био. Можете замислити каква ме је радост обузела када ми саопштите да сам задужен за велики, или, како су ми у директиви пренели, масовни студентски излет — ни лево ни десно него, баш у Кошутњаку.

Одмах сам поставио себи у задатак да посетим неколико пионирских одреда, чији су ме чланови упознали са природним лепотама Кошутњака. Од литературе прочитао сам без оклевања неколико песница о природи, брошуре „О сакупљању смоле“, „Заштита од гусеница“ и „Свеж ваздух јача апетит“. Теоретски наоружан, а поштујући као и увек праксу, одмах сам проучио план Београда и, заједно са неколицином слушалаца предвојничке обуке, започео да одређујем координате кретања, географски положај, топографске шифре и слично.

Директива је директива

Управо смо били при најнапорнијем послу, кад стигосе нове директиве. Први телеграм гласио је:

„Драги друже! Хитно са једним одредом организатора изврши насилно извиђање положаја Кошутњака. Уколико не будете успели путем мирних преговора са чуварима шум-

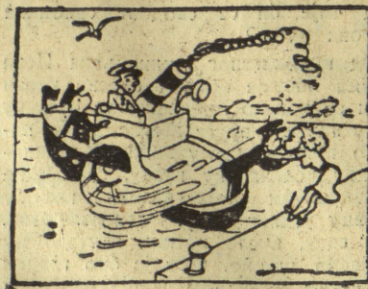
ских насада, диверзантским и јуришним акцијама заузмите положаје, јер је потребно обезбедити места за око 25.000 студената. Стоп. Пожељно се и ви са градском угоститељском мрежом ради обезбеђења довољних количина сладоледа, пива и осталог. Порадите и ви на концентрацији свих студентских џез оркестра и поведите хитне преговоре са локалним оркестрима, тако да их на положаје изађе бар 30—35, од квартета гитара па до октета усних хармоника. Стоп. Издајте хитно упуство својој мени да обезбеди суву храну за пуна 24 часа; не ослањајте се на економи у погледу количине“.

Други директивни телеграм био је краћи:

„Без устручавања организујте и развијте другарска физкултурна такмичења (фудбал, атлетика, хокеј на трави, рвање, бокс и сл.). Такмичарима доделити појачану храну. Желимо успех.“

Пошто је време било ограничено а план опсежан, последњи, тј. трећи телеграм нисам ни отворио, већ га онако директивно дадох другу Аци да га самоницијативно проради и пренесе даље по читавом нашем факултету.

ПУНОМ ПАРОМ

— Нисам знао да Мате има тако јаку вереницу. Машине раде пуном паром, а брод стоји у месту.

НА МОРУ

Стари „морски вук“ испитује младог морнара:

— Шта ћеш да урадиш ако од једном дуне силан ветар у правцу прве палубе?

— Скинућу једро.

— А ако други ветар удари са крме?

— Скинућу друго једро.

— Стани мало! Одакле извлачиш толика једра?

— Одакле и ти своје ветрове.

РАДОЗНАО ЧОВЕК

— Зашто сте обесили знад свој кретава овог папагаја?
— Хоћу да чујем шта говорим у сну.

КОД ЛЕКАРА

Лекар: — Ви не пушите?
Пацијент: — Не, не пушим.
Лекар: — Шгета, забрањено биве Вам и пушење.

ТУБА ИНИЦИЈАТИВА

— Дошао сам да вам наштиму јем клавира.
— Извините, ја Вас нисам знао.
— Ви нисте, али звали су ме Ваши суседи.

ДЕМОБИЛИСАНИ КОНДУКТЕР

— Хајде, чело — смањи отстојање. Средина — бочним померањем напред!

ТО МУ ПРИЈА

— Опростите, миришем на ракију!
— То се и тражи. Само говорите!

ДОШЛО МУ ЖАО

— Кад је моја кћи певала ону арију Ви сте плакали. Да нисте сентиментални?
— Нисам. Ја сам професор певања.

ОГЛАС

Историска група прве године Више педагошке школе у Београду расписује:

КОНКУРС

за пријем (упис) нових студената (у обзир долазе и студенти са других факултета) за ову и следећу годину. Кандидати морају испуњавати бар следеће услове:

1. да су „слабог“ здравственог стања, како би се могли „разболети“ кад год им је то потребно и тиме избећи консултације, дискусије и друге школске непријатности;
2. да су са станом „јак удаљени“ од школе, како не би морали да долазе на предавања;
3. да су вични систематском одлагању колоквијума и испита из „оправданих“ разлога;
4. да обавезно сваког 29 и 30 у месецу дођу на предавања и да истовремено подигну карту за снабдевање и стипендију;
5. да на крају сваког квартала неизоставно дођу по индустриску карту;
6. да на крају сваког семестра вешто улове професоре ради добијања потписа о „редовном“ похађању предавања;
7. да по доласку у школу одмах „ухвате везу“ са евидентичарем групе, како би сваку стварцу отсућност са предавања претворили у „стварну“ присутност;
8. да умеју добро да се „сналазе“ приликом полагања испита и колоквијума.

Сва документа са поменути подацима приложити уз не таксирани молбу у којој ће кандидати, поред уобичајених формалности, навести и колики износ стипендије желе да им се одреди. Молбу доставити на адресу помену у почетку нашег огласа.

Решење укрштених речи

Водоравно: 1) сала, леле 2) кимано 3) Сима 4) Мишар, клупа 5) ара, вири, Кир 6) рок, скок, сто 7) свака, волан 8) Ирак, Олаф 9) аманет 10) амин, Еднја 11) алаја, Јанић 12) Шел, етар, ало 13) Иса, вамп, кап 14) килер, арена 15) оаза, ката 16) сукоби 17) воња.

Усправно: 1) Марс, ашик 2) сирови, Алесио 3) каша, карамел, алас 4) силав, скамија, Везув 5) има, рика, Кан, атар, ако 6) Мол, кров, оне, јама, коњ 7) Анели, коледар, проба 8) олук, Слатина, Кети 9) епитаф, пирана 10) Арон, ћопа.

и осећам како ме обливају ледене капи. Читао сам:

„Све директиве достављене вам у претходним депешама — задржати у строгој тајности“.

„Аух- Ацо — изустих — сутра ујутру је излет. Ко ће сад зауставити машину у покрету?“

Нека нам опросте оних 200 студената који су ипак дошли. Нека бар они буду уверени да ће нас њихови свети ликови водити у будућим нашим подухватима на организовању масовних излета. Наша парола водила биће убудуће следећа:

Кад се организује, онда нека се организује, организује и још једном организује.

Пеца „Организатор“

КИНЕСКА УЧТИВОСТ

— И по хиљади пут вас молим, изволите ви почети први...
— Али, молим вас...

У БИОСКОПУ

— Смента ли вам моја глава?
— А вама моја?